

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXII. Št. 13.
Kranj, 26. marca 1938

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40.- Din, polletno 20.- Din,
četrtletno 10 Din.

Narodna disciplina

Ob priključitvi Avstrije Nemčiji je Hitler pred vso Evropo in pred vsem nemškimi narodom izjavil, da so za njega in Nemčijo meje na Brennerju svete in nespremljive. To se pravi, da voditelj nemškega 75 milijonskega naroda ne zahteva od Italije, da bi vrnila Nemčiji nekaj sto tisoč Nemcev, ki žive v Italiji in krepne po materni državi...

Nihče pač ne more misliti, da Hitler ne bi želel k Nemčiji tudi še onih Nemcev, ki so pod Italijo, a je kljub temu svečano izjavil, da so meje na Brennerju za njega svete in da jih ne bo skušal nikdar podirati.

Mislimo, da se ni nikjer našel med Nemci človek, ki bi bil izdal letake proti njemu, v katerih bi mu očital, da je izdal Nemce, ki so pod Italijo in da je izdajalec nemškega naroda. Nemški narod dobro razume, da je bilo potrebno to, kar je storil njegov voditelj...

Kaj pa med nami Slovenci? Z zahrbtnimi letaki in razpredeno agitacijo so se takoj vrgli na delo, ko je Hitler priključil Avstrijo Nemčiji, da oblatijo voditelja slovenskega naroda.

„Pozivamo dr. Kreka in dr. Korošca, da izstopita iz vlade, ki ne more braniti interesov slovenskega naroda.“ Tako so se glasile zahrbtne kriticke.

Ker dr. Korošec ni zasedel Koroške, ker takoj ni napovedal vojne Hitlerju, ker ni takoj na željo „ljudske fronte“ izstopil iz vlade, je „izdajalec“ slovenskega naroda.

Ce človek bere take letake in posluša tako agitacijo, se mora v resnici vprašati, ali ni med slovenskim narodom nekaj norcev ali pa nekaj klošincev, ki opravljajo tako agitacijo.

Ko bi mi Slovenci imeli nekaj te discipline, kot so jo pokazali Nemci v teh dneh, bi se čelo pač za naš narod marsikaj doseči, kar se pa v teh razmerah ne more.

Ali ne bi bil že skrajni čas, da pride med naš narod nekaj več discipline?

Zalostno fotografijo slovenske nediscipline med nekaterimi krogi je pokazala proračunska

debata v senatu. G. senator Pucelj je v senatu 22. t. m. delal poklone Srbijancem, udrihal pa po „katoliški ideji“, ki je kriva, da ni dovolj prostora za „nacionalno“ idejo med Slovenci.

Saj se posamezne stranke med vsemi narodi doma pripravajo. Vsaka se bori pač za svoje nazore. Dvomimo pa, da bi se našlo pri kakem drugem narodu kaj ljudi, ki bi iznašali domače prepire pred drugorodni forum in druge narode klicali za nekake sodnike. Gotovo pa ni nikjer takih razmer, da bi se del narodnih zastopnikov laskal zastopnikom drugih narodov s tem, da udriha po lastnih ljudeh.

Taki nastopi v parlamentu in ob drugih prilikah nas pred drugimi narodi naravnost blamirajo. Osmešijo pa s tem pred vsem sami sebe, zelo čudno luč mečejo tudi na ves naš narod, ki je tako nesrečen, da ima v svoji sredi take „nacionaliste“.

Naj bi g. Pucelj take zadeve iznesel na kakem domačem bojišču, bi seveda tako letel, da se še v Laščah ne bi mogel ustaviti. Vsekakor pa bi bilo prav, če bi ga kak prijatelj počul, da to vendar ne gre več, da bi v senatu na tuk način škodoval ugledu celega slovenskega naroda.

Tudi g. senator Pucelj in njegova „kompanija“ bi morala vsaj malo čutiti to, kaj je narodna disciplina in narodno dostojanstvo. Mi nikakor ne mislimo, da bi g. Pucelj zavrzel slovenski narod, saj je vendar po shodih tako povdarjal slovensko misel. Kako to, da potem v Belgradu celo v senatu tako govori o veliki večini slovenskega naroda!

Naj v dokaz pomanjkanja narodne discipline navedemo še dejstvo, da so gotovi „nacionalni“ krogi že takoj po vojni smatrali za potrebno kot najbolj važno delo v Belgradu, da so „slovenske klerikalce“ slikali kot sovražnike Jugoslavije, kot protidržavne elemente tako da se je končno že Srb., ancem to zgabilo.

Nas Slovence je v resnici sram, da se najdejo med našim narodom take duše...

vanje tujskega prometa 38.800.—; Čiščenje in olepšava kraja ter ohranitev domačih spomenikov 10.000.—; 15. Občinsko gospodarstvo in občinska podjetja: Vzdrževanje in obdelovanje občinskih zemljišč 10.000.—; Davki 30.000.—; Zavarovalnina 15.000.—; Vzdrževanje občinskih tehtnic 10.000.—; Dotacija obč. kopalnice 250.000.—; Vzdrževanje občinske klavnice 32.000.—; Najemnina kontrole sodov 4.800.—; 17. Nepričakovani izdatki: Kredit za nezadostno preliminirane materialne izdatke po vseh strokah proračuna 20.000.—; Kredit za nepričakovane materialne izdatke po vseh strokah proračuna 19.000.—; Materialni izdatki skupaj din 2.573.323.—.

1. Osebnih izdatki skupaj din 485.895.—
2. Materialni izdatki skupaj din 2.573.323.—
Izdatki skupaj din 3.059.218.—.

II. DOHODKI.

1. Občinske doklade: Na vse državne neposredne davke 35% od predpisa din 2.596.362,92, 908.727.—; 2. Občinske trošarine: Od 100 l vina in vinskega mošta po din 100.—, 385.000.—; od 100 l piva po din 60.—, 45.000.—; od hl stopnje alkohola, špirita in žganja po din 5.—, od hl stopnje likerja, ruma, konjaka, l šumetih vin in drugih luksuznih pijač po din 5.—, 50.000.—; od goveda nad 1 letom 25.—, od goveda pod 1 letom 15.—, od prašičev po 15.—, od drobnice po 5.—, od 100 kg uvoženega mesa (mesnih izdelkov) po din 20.—, 46.000.—; od 100 kg mešanega bencina 15.—, 20.000.—; Pavilirane trošarine 720.000.—; 5. Občinske takse: od 1-29 prer. šk. skovine 56.000.—; Sejmarna 21.100.—; Tržnina 33.000.—; tržna davščina 9.000.—, 42.000.—; Stojnice 2.000.—; Tehtarina 20.000.—; Vodarina 120.000.—; Taksa od prenosa nepremičnin 73.000.—; 4. Dohodek od posestev in občinskih podjetij: Najemnina poslopj 31.000.—; Zakupnina lova 2.500.—; Zakupnina ribolova 7.762.—; Zakupnina „Prevole“ 13.000.—; Od občinske klavnice 40.000.—; 4. Obresti 7% drž. investicijskega posojila 875.—; Obresti Privil. agrarne banke 150.—; 6. Razni nepričakovani dohodki: Blagajniški prebitek iz leta 1936-37 444.719.—; Ostali nepričakovani dohodki 10.385.—; Dohodki skupaj 3.059.218.—.

Rekapitulacija:

A. Izdatki skupaj dinarjev 3.059.218.—
B. Dohodki skupaj dinarjev 3.059.218.—.

Zgornji proračun je obravnaval občinski odbor na svoji seji dne 23. marca. Od seje so neopričakovano izostali oziroma se niso opravičili sledeči gg. odborniki: Košnik kot „zastopnik kompromisne manjšine“, Kerč, Jereb, Zupan Leopold in Senk.

Takoj uvodoma je ugotovil g. župan Česenj, da je bil proračun pravilno razglašen, da je bil v zakonitem roku vsakomur na vpogled ter da proti njemu ni bilo nobenih ugovorov.

Kot prvi se je oglasil k besedi g. Colnar, ki je izjavil, da bo govoril o proračunu splošno. Takoj ugotavlja, da sestava proračuna kaže, da smo napredovali za 1 milijon, ker so vsekakor nastale tudi večje potrebe. Vendar je po njegovem mnenju velika razlika v tem, kako se ta „korak naprej“ napravi. Številke da so se spremenile, vendar je v bistvu ostalo vse pri starem. Takoj se je zaletel v plačo g. župana, češ da on ne more služiti „dveh gospodarjev“ ter je predlagal, naj bi v interesu odpravljanja poslov na občini župan delil plačo še z enim od članov uprave, ki bi župana nadomestoval na občini. Grajal je, da g. župana ni mogoče dobiti vedno na občini, kot da je bil to prej slučaj. Odborniki so takoj uvideli, da je to samo v lepo tenčico zavil predlog, naj bi še kdo prejemal plačo na občini. Vsi so namreč prepričani, da je sedanji kranjski župan več ur dnevno na občini kot vsi prejšnji, da se delo opravlja na splošno zadovoljstvo vseh občanov, razen mogoče par „objektivnih kritikov“. Vendar je g. župan v svoji lolajnosti pojasnil, da so številke v proračunu popolnoma iste, kot so bile v lanskem proračunu, vendar se on rad umakne in prepusti vodstvo seje članu uprave g. Focku, da bi mogel občinski odbor popolnoma nepristransko vso to zadevo presoditi. Na te besede je seveda g. Colnar sam sebe redigiral, češ da on sam osebno nima nič proti temu.

Kar pa se tiče sestave proračuna, se je moral udati pojasnilu g. župana, da je proračun sestavljen točno po predpisu, ker je ministrstvo financ odredilo obliko proračuna.

Nato se je prešlo k posameznim postavkam proračuna. V prvi partiji je nova postavka za tehnika-inženirja. Ta postavka se je vnesla, ker ga bo občina morala nastaviti. To pa vsled tega, ker sedaj ne bo več poslovalo okrajno načestvo kot gradbena oblast prve stopnje temveč občina. Poleg tega izda občina vsako leto precejšnje vsote za izdelavo raznih načrtov, regulacij in podobno, ter bodo odslej naprej ti izdatki odpadli. Kot kritje za te izdatke bodo predvsem služila dohodki, ki jih bo imela občina kot gradbena oblast za izdajanje raznih gradbenih dovoljenj in ogledov.

2. poziciji, postavki redarjev, se je mnogo začudil g. Colnar, zakaj je tako visoka. Povečana je za 3 redarje. G. župan je pojasnil, da je že v teku vprašanje državne policije v Kranju ter bo najbrže takoj po 1. aprilu ista v Kranju ustanovljena. Dokler pa te v Kranju še ni, se mora predvideti večje število redarjev, ker je sedanje v vsakem oziru nedovoljno. Poleg tega pa mora občina predvidovati v svojem proračunu znesek, ki ga bo prispevala k stroškom državne policije in sicer 110.000.— din, kolikor se je izjavila pripravljena prispevati, ter je v tem pogledu že sklep občinskega odbora. Občinski odbor je po tem pojasnilu soglasno sprejel tudi to postavko.

Vse nadaljnje postavke so bile sprejete brez ugovorov. Pri postavki 5 se je nekaterim odbornikom zdelo previsoka postavka nagrad trošarinskim organom. Te so organi finančne kontrole, ki pobirajo občinsko trošarino ter imajo za to svoje delo pravico do nagrade v iznosu 5% pobranih trošarin. Odbornik g. Tomažič je ugovoril tej postavki, češ da je ta postavka previsoka.

G. Colnar se je tudi oglasil k tej točki ter navedel, da bi se to delo moglo poveriti nekemu brezposelnemu in bi občina na ta način dala zopet enemu občanu možnost zaposlitve. Ker pa teh poslov ne more vršiti kdorkoli in ker je bilo to od sedaj v praksi, je občinski odbor sprejel to postavko nespremenjeno proti glasu g. Colnarja.

Tudi 6. partijo, ki je za 46.000.— din večja od lanske, je občinski odbor sprejel soglasno po pojasnilu, da je ta postavka večja za znesek din 30.000.—, kolikor znaša zavarovanje občinskih delavcev za onemoglost, starost in smrt ter za povečano postavko pokojninskega zavarovanja, ki je bila doslej vsako leto prekoračena.

Sledeča postavka, osebna in imovinska varnost, je bila v celoti sprejeta po spremembi, ki jo je predlagal predsednik finančnega odbora g. Fock. Predvidena podpora gasilskim četam v Kranju in na Primskovem se je povečala in sicer za kranjsko četo od 4.000 na 10.000 din pri četi na Primskovem pa na 4.000.

Na predlog g. Slavca se je pri partiji povečala podpora Glasbeni šoli od 6.000 na 9.000 din. G. dr. ing. Hočevar je predlagal, da se poveča tudi podpora Dijaški kuhinji, vendar se odbor ni soglasil z njim pojasnilu, da mora itak občina kriti primanjkljaj Dijaške kuhinje, če isti nastane. Precej je znižana postavka podpori raznim društvom, kar bodo gotovo vsi občani pozdravili, saj je v Kranju itak dovolj kulturnega davka. G. Colnar je pogrešal podporo Kranjskemu glasbenemu društvu, ko ga je pa g. župan počul, da se ta podpora po predpisu nahaja v proračunu turističnega odbora, se je zadovoljil s pojasnilom.

K izdatkom po gradbeni stroki je dal g. župan sledeče pojasnilo: Predvidena je poprava ceste od savskega mostu do Našja, ki jo bo izvršila država. Občina bo morala prispevati k tem izdatkom znesek, ki odpade na njo za 2 m razlike širine ceste. Ker bo država izvršila popravila smo za cesto v širini 6 m, v Kranju pa je širina te ceste 8 m, to je razlika morala prispevati občina. Tako je tudi predvideno znesek 200.000 din za popravilo novih hodnikov na samskem mostu, ker bodo sedanji porabljene za cestišče z ozirom na dovršitev in širino ceste z Gašteskega klanca.

(Dalje na drugi strani.)

Kranjski občinski proračun za l. 1938-39

IZDATKI:

1. Občno upravno oblastvo: Predsednik din 36.000.—; tajnik 41.640.—; pomožni tajnik 18.278.—; 2 pragmat. uradnika 50.166.—; 2 služitelja 26.400.—; monter 24.000.—; tehnik-ing. 38.160.—.

2. Osebna in imovinska varnost: redarji 4 in 3 94.000.—; Kmetijstvo, živinoreja in gozdarstvo: gozdni in poljski čuvaji 3.600.—; Narodno zdravje: 4 babice 8.400.—; Občinsko gospodarstvo in podjetja: Upravitelj občinske imovine 16.800.—; tehničar 3.000.—; upravitelj občinske klavnice 12.600.—; Pokojnine: Gogala Ivan 7200.—; Stanarina: 4. pragmatični uradniki 12.241.—; 4. Nagrade pogodbenim uradnikom in dnevničarjem: 2 uradnikoma 16.800.—; 5. Posebne nagrade in doklade: uradnikom davčne uprave 16.000.—; trošarinskim organom 27.000.—; 13. plača 32.810.—; grobokop Primskovo 500.—; grobokop Rupa 500.—; Osebnih izdatki skupaj din 485.895.—.

B. MATERIALNI IZDATKI.

6. Občno upravno oblastvo: Potni in prevoznih stroški 10.000.—; Pisarniški material 15.000.—; Kurjava pisarn 15.000.—; Razsvetljava pisarn 3.000.—; Čiščenje pisarn 4.800.—; Službeni list in Samoupr. 1.000.—; Pošne, telegrafске in telefonske pristojbine 4.000.—; Stroški nabora 1.000.—; Članarina za Zupansko zvezo 2.600.—; Vzdrževanje kopalnice 1.000.—; Bolniško zavarovanje uslužbencev 10.600.—; Zavarovanje delavcev za onemoglost, starost in smrt 30.000.—; Pokojninsko zavarovanje pri Pokojninskem zavodu 15.900.—; Banovinski pokojninski sklad za občinske uslužbence 10.500.—; Strokovni tečaji za občinske organe 4.000.—; Izpopolnitev inventarja 4.000.—; Vojaške zadeve 4.000.—; 7. Osebna in imovinska varnost: Vzdrževanje sreskega načelstva 16.000.—; Vzdrževanje policije 25.000.—; Vzdrževanje gasilskih čet 10.000.—;

in 4.000.—; Javna razsvetljava 125.000.—; Odgonstvo 1.000.—; Požarni ogledi 2.500.—; Protiplinska obramba 10.000.—; 8. Narodna prosveta: Vzdrževanje šole: v Kranju in na Primskovem 121.320.—; Ostanek iz proračuna 1935-36 7.888.—; Stanarina nadzorniku 2.400.—; Najemnina tekstilne šole 40.000.—; Snaženje tekstilne šole 2.500.—; Fond za tekstilno šolo 50.000.—; Podpora Glasbeni šoli 9.000.—; Prispevek meščanski šoli v Skofji Loki 4.000.—; Podpora Sokolskemu in kulturnim društvom 10.000.—; Podpora Dijaški kuhinji 7.000.—; Telesna vzgoja 6.000.—; 9. Finančna stroka: Odplačilo posojil - Anuiteta za „Prevole“ 256.000.—; 10. Gradbena stroka: Vzdrževanje in poprava občinskih cest 160.000.—; Pot na Smarjetno goro 15.000.—; Vzdrževanje in poprava mostov čez Kokro 125.000.—; čez Savo 200.000.—; Vzdrževanje in poprava občinskih zgradb 80.000.—; Vzdrževanje drž. in banovin. cest 24.129.—; Vodovod: a) prispevek Vodovodnemu odboru 20.926.—; b) razširjenje vodovodnega omrežja 174.000.—; Kanalizacija 45.000.—; Skropljenje in kidanje snega 60.000.—; Regulačni načrt 60.000.—; 11. Kmetijstvo, živinoreja in gozdarstvo: Prispevek obč. kmetijskemu skladu 5.000.—; Prispevek obč. veter. skladu 19.500.—; Zatiranje sadnih škodljivcev 3.000.—; Podpora kmet. gospodar. organizacijam 1.000.—; 12. Narodno zdravje: Vzdrževanje šolske poliklinike 12.000.—; Nabava zdravil in cepiva 1.000.—; Pobijanje jetike-desinfekcija 1.000.—; Prevoz bolnikov 2.000.—; Protituberkulozna liga 10.000.—; 13. Socialno skrbstvo: Prispevek ubožnemu skladu 153.160.—; Preskrba brezposelnih 5.000.—; Podpore brezposelnim in bolnim 15.000.—; Podpore dobredelnim društvom 15.000.—; Prispevek Borzi dela 20.000.—; Fond za brezposelne 50.000.—; 14. Trgovina, industrija, obrt in turizem: Prispevek: a) obrtni nadaljevalni šoli din 17.000.—; b) trgovsko-gremijalni šoli 12.000.—; Pospeše-

Ravno tako bo občina porabila znesek 125.000 din za končno ureditev pristopov k novemu mostu čez Kokro. Tudi pot od nove ceste na Kalvarijo in dalje na Smarjetno goro se bo končno uredila letos ter je za ta slučaj votiran znesek 15.000 din. Tudi izdatki za razširjenje vodovodnega omrežja so povečani, ker je predvideno, da se bo v doglednem času izvedla napeljava vode iz Preddvora preko Bele in Rupe v kranjski rezervoar. Na ta način bo odstranjeno pomanjkanje vode v Kranju, za vso zadevo pa se je začelo zanimati tudi že ministrstvo ter bo tudi banovina podpirala pri tem težnje in potrebe našega kraja.

Med dohodki je bilo največ zanimanja za postavko pavšalirane trošarine v iznosu dia 720.000.—. Mestna občina je namreč v pregovirih z kranjsko industrij, da ona prispeva v obliki pavšalirane trošarine gotov znesek, ki bi znašal 3 % prometa. Nekatere tovarne so se že izjavile za to, nekatere pa do sedaj niso zavzele odklonilnega stališča. V pravilniku za izvršenje občinskega proračuna je tudi člen, po katerem se pooblašča uprava, da določi tarife in pa posamezne predmete, za katere se mora plačati trošarina. Tako bodo, upamo, kranjske tovarne rade pristale, da same plačajo določene zneske, kakor pa da bi občina uvedla trošarino na predmete, katere one največ porabijo. Ti predmeti bi bili na pr. premog, drva za industrijsko porabo, kemikalije, saje, bombaž, predivo in podobno. Uvedena je tudi nova trošarina na mešani bencin in sicer 15.— din za 100 litrov bencina. Ta trošarina je upeljana po sklepu Županske zveze ter so isto upeljale vse občine. S tem pa se skupna trošarina na bencin ne bo povečala, ker je banovina znižala svojo trošarino ravno za toliko.

G. Colnar je tudi ugotovil, da se vedno manjša dohodek od klavnice. O tem je bilo na občini že večkrat govora, vendar se za enkrat ne more stvar nič drugače urediti, saj so kranjski mesarji na posvetu, kamor jih je sklical g. župan, izjavljali, da imajo „samo zgubo“ in da je cena živini predraga. Jasno je, da vse meso, ki se v Kranju proda, ni od živine iz kranjske klavnice, resnica je pa tudi, da se postavka troš. na uvoženo meso nič ne poveča.

Vse te postavke proračuna so bile potem sprejete soglasno.

Občinski proračun, ki izkazuje 3.059.218.— dia dohodkov in ravno toliko izdatkov, je bil sprejet. Pripomniti moramo, da do sedaj še ni bil noben proračun tako stvarno sestavljen in da bi ga občinski odbor sprejel tako hitro in brez velikega ugovaranja.

Upamo, da je to znak napredka našega mesta, na kar smo lahko vsi ponosni.

Pozabljivost ali kaj?

Predsedniku občine Kranj je postal tik pred sejo dne 23. t. m. ravnatelj v pok. in član uprave g. Košnik Ivan, sledeče pismo:

Kranj, dne 23. marca
Predsedniku občine

Kranj.

Občinske volitve v l. 1937 so se vršile v znamenju kompromisa. Ob tej priliki se

je povdarjalo, da bo za občino velika korist, ako odpade volilni boj. Za svojo osebo nisem tega verjel in dejstva so pokazala, da je bilo naziranje pravilno. Kompromis se je sklenil, ostal je pa le na papirju. Gotovim gospodem se je šlo le za to, da si zagotovijo večino v občinskem odboru. Kranjsko prebivalstvo je to popolnoma pravilno razumelo. Če odštejemo glasove 28 odbornikov volilcev, ki so volili v kompromisni listi sebe, se volitev ni udeležilo niti 50% volilcev.

Od samega početka do danes se je vršila občinska politika ne v znamenju kompromisa, ampak po načelu večine. O tem pričajo številni sklepi in ukrepi.

Najboljša priča o tem je sedanjí proračun. Do zadnjega trenutka je zavito vse v neko tajinstvenost, Ponovno sem zahteval kot zastopnik kompromisne manjšine, da se proračun razmnoži in pravočasno da na razpolago, da zavzamemo o njem svoje stališče. V odgovor na to so dobili občinski odborniki proračun na razpolago en cel dan pred sejo. To je naravnost izigravanje dolžnosti občinskega odbornika. O trimilijonskem proračunu se pač ne more zahtevati od občinskega odbornika, da si napravi sodbo v enem dnevu, posebno ko ima še svoja poklicna opravila.

V imenu manjšine občinskih odbornikov predlagam tedaj, da se proračunska seja preloži na prihodnji ponedeljek ali torek.

Košnik Ivan l. r.
član uprave.

K temu moramo resnici na ljubo pripomniti sledeče:

Številni sklepi in ukrepi občinskega odbora ravno nasprotno dokazujejo. Če pogledamo izid glasovanja, potem vidimo, da je bilo celo primerov, ko je župan s svojim glasom odločeval o predlogu. Kje je potem načelo večine?

Kar se pa tiče „tajinstvenosti“, v katero bi naj bilo vse zavito, smo se informirali na merodajnem mestu, kjer so nas obvestili, da je bil proračun razgrnjen točno v določenem roku, da je pravilno razglašen, da je bil g. Košnik kot član uprave vabljen k vsem sejam finančnega odbora, ko se je sestavljal proračun, da je bil celo navzoč pri seji dne 16. t. m., ko se je določil datum proračunske seje, a ni nikdar ugovarjal.

Mislimo, da je imel g. Košnik dovolj časa za natančno študijo proračuna, da ni bilo nikjer kake „tajinstvenosti“ še manj pa „izigravanja dolžnosti občinskega odbornika“.

Ko je občinski odbor na svoji seji odklonil predlog g. Košnika, so nekateri bili mnenja, da se to ne sme pripisati principu strankarske politike, temveč je vse bolj plod — profesorske pozabljivosti.

Heil — Zdravo!

Ata Narod se pohujšujejo, ker je bilo v našem zadnjem članku napisano, da se danes nekatere osebe, ki so „heil“ prestavile v „zdravo“ vesele Hitlerjevega pohoda iz kulturno-bojnih ozirov. Narod sedaj dokazuje prav smešno, da „zdravo“ ni prestava iz „heil“.

Kdo pa je to trdil? Narod pač ni mogel ali ni hotel razumeti, da so pod onimi „prestavljalci heila v zdravo“ mišljeni le oni njegovi pristaši, ki so svoj čas v Avstrijí krepko „heilali“, danes pa so glasni „zdravo - pozdravljači“ in seveda veliki in tisoč procentni nacionalisti. Da pa ne bo zopet Narod zavijal, da vse zdravo-pozdravljačje smatramo za take prestavljalce „heila“ v „zdravo“, pripominjamo, da je pač tudi mnogo zdravo - pozdravljačev, ki zelo obžalujejo, da se lep slovenski pozdrav zlorablja od bivših heilovcev. Nekateri zdravo-pozdravljačji celo obžalujejo, da je mnogim njihovim tovarišem v pozdravljanju več kulturnobojnost kakor pa slovenstvo.

Potvarjanje — v službi resnice!

Vse po načelu potvarjanja! Tega gesla se dosledno drži naše „napredno in hiper nacionalno“ časopisje, pridružujejo se mu pa še razni privrski, ki so več ali manj rdeče poburvani. V izvajanju tega načela živijo v tako lepi slogi, čeprav spadajo drugače skupaj kot ogenj in voda.

V smislu „fotografij - dvojkov“, ki jih tako dobro izdelovati v Ljubljani v Knafljevi ulici, se je starosta ljubljanskih „hipernacionalnih“ časopisov obregnil ob Gorenjca, ker smo ožigosali izjavo nekoga člana in odbornika JSZ, da mu je vseeno, če člani verujejo, magari v vola. Na poziv Delavske pravice, naj navedemo ime dotičnega, da ga bodo mogli „prvi dan vreči“ iz organizacije, smo napisali, da stvar lahko dokazemo, ker se pa priče bojijo

Imej čista usta! Že od nekdanj cenime ljudi, ki imajo čista usta in blesteče zobe. Orođja, ki se stalno rabi — kakor naši zobje — je treba seveda redno negovati. Zjutraj in zvečer zobno ščetko in Chlorodont, pa zobe očistiti v vseh smereh! Nič strahu: zobje to prenesejo. Le slabo nege ne vzdrže! Zobje Chlorodont, kvalitetno zobno pasto! Domači proizvod.

maščevanja ter so v strahu za svoj krah, o čemo dotičnemu zaenkrat javno škodovati. Če pa nam Delavska pravica da zadostno garancijo, da se pričam ne bo skrivil niti las na glavi, bomo navedli ime dotičnega.

Kaj je sedaj našel Slovenski — oprostite: jugoslovenski, narod? Dotičnega člana imenuje „vodilno osebnost“, da je „zvezi“ vseeno kaj člani verujejo, da je dotični to govoril napram „neimenovanim duhovnikom“. Doslleden načelu potvarjanja je na precej zvit način v svojem poročilu izpustil ravno tisto, kar je bistvenega pri celi stvari, da namreč zahtevamo od Delavske pravice zadostno garancije, potem pa pridemo z imenom na dan.

Koliko smejo čitatelji pač še verjeti Narodovemu zmedenemu pisanju, naj pove tiskarna, ki bo morala menda nabaviti cele nov rotacijski stroj, ker sedanjí ne odgovarja več vsiki nakladi Narodovi, ki se še vedno zvišuje!??

Ker pa hočemo pomagati Narodu v njegovem poslanstvu, mu bomo tudi pomagali iz zagate. Pripravljeni smo plačati ves njegov deficit letošnjega leta, če nam dokaže, da smo le enkrat omenili v tej zadevi sploh kakega duhovnika. Če se pa to ne upa storiti, potem naj bo prepričan, da si ne bo prav nič škodoval na ugledu, ki ga zdavnaj več nima vsled svoje starosti.

Tedenske novice

KRANJ

Obrtniki, ki so zainteresirani na obrtni razstavi, katera se bo vršila predvidoma v jeseni, se vabijo na skupni sestanek v nedeljo 27. t. m. v salonu hotela „Jelen“.

Združenje obrtnikov, Kranj.

Couch zofe, otomane, divane
in vse tapetniške izdelke izvršuje točno in solidno
V. TONEC
tapetnik, Kranj

Občni zbor Društva obrtnikov za Kranj in okolice se vrši v nedeljo 3. aprila ob 9. uri dopoldne v salonu hotela „Jelen“.

Ako bi ne bilo zadostno število članov ob napovedani uri, se glasom čl. 21. pravil vrši pol ure kasneje ob vsaki udeležbi. Obrtniki, ki se zavedajo dolžnosti svojega stanu, so vljudno vabljeni.

Odbor.
„Gorenjski rejec malih živali v Kranju“ vljudno obvešča vse lastnike koz, da se bo vr-

vršil v nedeljo, dne 27. 3. ob 9. uri dopoldne v društvenih prostorih gostilne Lukež, Kranj. Glavni trg, kozjerejski sestanek, kateri je zelo važen. Prosimo vse člane in nečlane, lastnike koz, da se tega sestanka polnoštevilno udeležijo.

Odbor.

Rekruti, pozor! Vsi oni mladeniči, ki ste pozvani za dan 9. aprila t. l. zjutraj radi nestopa vojaške službe, se opozarjate, da morate oditi v Ljubljano z jutranjim vlakom, ki odhaja ob 6.46 uri iz Kranja v Ljubljano, ker boste morali, ako bi šli šele z opoldanskim vlakom v Ljubljano, plačati celo vožnjo do Ljubljane in boste razen tega še občutno kaznovani radi neposlušnosti.

Znanemu „umetnostnemu kritiku“ za klobak! Za čara Balaama je oslica spregovorila, tedaj je prerok molčal...

Skupina poselske zveze sporoča, da bo redni občni zbor v nedeljo 27. t. m. popoldne ob pol 4. uri v Delavskem domu v Kranju. — Pridjejo naj vse članice in tudi druge služkinje.

Vaški odbor za vasi Huje in Klanec je grajal na zadnji občinski seji g. Košnik Mihael. Rekel je, da so pota taka, da bi si človek lahko polomil vse noge. Po njegovem mnenju so nam-

Mimica Zagorska:

Pod Triglavom

(Zgodovinska povest iz l. 1415. v dobi kmetskih uporov na Gorenjskem.)

(Dalje)

„Ah, kaj!“ se je otrešal Rado. „Pojdiva dalje.“
„Nikar! Nemara so kaki razbojniki.“
„A kaj!“ je ujezilo Veharja. „Čemu pa imava meče in čvrste roke? Se nikoli nisem bežal!“
Nerad je šel Martin za drznim fantom. Nista še napravila sto korakov, ko sta začula isti žvižg. Hkratu sta zaslišala topot kopit od spredaj in odzadaj.
„Grajski,“ je šepnil Martin in se je ves tresel od strahu. Rado ni odgovoril, le desnica se je oklenila ročaja meča in je nalahno trepetala na njem.
V tem so pridirjali trije jezdecí in so obstali ob samotni potnikoma. V hladu noči se je videla sapa, ki so jo konji puščali iz nozdrvi. Rado in Martin sta videla le konjske glave, jezdece je skrivala nočna tema. Nastal je kratek molk, ki ga je pretrgal Rado s svojim jasno zvečnim glasom.

„Kdo mi zastavlja pot?“
S konjskih hrbtov se je čul pritažen smeh, ki je Radotu razplemteval divji srd v duši. Slednjič se je oglasil eden biričev.

„Kam gresta, vohuna?“
„Kaj to tebi mar!“ se je zadril Rado. „Gotovo je najina pot bolj poštena, kot vaša. Kdo vam je dovolil napadati mirne ljudi?“
„Po ukazu gospoda Hartmana ravnamo,“ se je čul isti glas. „Mi vaju bomo uklenili in odgnali na grad k njemu.“
„Koga?“ Radotov glas se je stresel od jeze in roka je nemirno podrhtevala na mečevem ročaju. „Se po imenu naju ne vprašaj, pasji brat!“
„Tebe poznam, Vehar, oni naj bo, kdor hoče. Alo, kar mirno se predajta, da ne bomo imeli nepotrebnih sitnosti!“
„Mar meniš, da nimam meča?“
Zakratek čas so biriči umolkli in pomišljali, kako bi ugnali oboroženega Veharja. Potem je spet rekel prvi birič:

„Mirno se podajta, da ne bomo prelivali krvi.“
„Izgini hudič!“ je zaklel Rado. „Kdo ti je velel uklepati poštene ljudi?“

„Gospoda Kraiga ukaz se glasi tako, da moramo vsakega, ki ga najdemo na cesti pozno ponoči, privedi zvezanega na grad.“

„Recite gospodu Hartmanu, da je kaj kratke pameti.“
„Kaj boš govoril in se naraščal, Vehar! Hoj, tovariša, dajmo, uklenimo ta dva lopova.“

„Le dotakni se me kdol!“ je zarjul Rado in potegnil meč. „Pri tisti priči bo stegnil petel!“

Biriči so se umaknili da se posvetujejo, kaj jim je storiti. Hartmanovega ukaza ne smejo prekršiti, gospod bi jim pokazal, kakor si ne žele. Veharja se tudi ne upajo lotiti. V njegovi desnici je smrt. Rado in Martin sta nekaj časa stala, potem je rekel ponosni fant:

„Martin, pojdiva!“

Martin je pomišljaj, a je vendar stopil za tovarišem. Biriči so spet prijezdili in ju obkrožili.

„Kam hočeta? Stojta!“ so klicali in ju obkrožali tako tesno, da so se že skoro konjski gobci dotikali njihovih ramen. Dva biriča sta poskočila s konja, oba sta držala železno obroče. Počasi sta se bližala in pripravljala verižice, da z njimi zadrgneta obroče.

Rado je gledal, oči so se mu iskriale, vsa kri se mu je vtila v glavo in mu jemala razsodnost. Roka, ki je držala ročaj meča, ni več trepetala. Izdril je meč in hripavo zaklical:

„Poberite se mi, lopovi!“

„Ne, ne, zdaj greste z nami!“ so odgovarjali biriči s pritaženim smehom. Rado je čutil vso njihovo zlobo, ki je zvenela iz tega posmeha. Vendar mu ni bilo do poboja, zato je meč povsíl. Biriči so se vendar bali priti k njemu, počasi so se bližali in govorčili.

„Bodi miren, Vehar. Biriči, ki si ga usekali na sejmju, še zdaj ne more ganiti z roko.“

„Če se me vas kdo dotakne, ne bo ganil nikoli več.“ je srdito sikal Rado skozi stisnjene zobe.

„Podaj se!“ so mu klicali.

„Vam nikoli! Izginite!“ jim je vračal.
Biriči so se vedno bolj pomikali k njima, pripravljani na boj, še bolj pa na beg. Rado je napel oči in je v temi razločil obrise železnih okovov. Vse v njem se je utrgalo.

vsaka sled miru je izgnila. Vzdignil je meč in pretrgal obroč, ki ga je obdajal. Birič se mu je postavil v bran toda Rado ga je usekal z mečem, da je telebnil po tleh, se valjal po cestnem prahu in tulil od steklosti in bolečin. Martin je dolil pogum, ko je videl, da sta dva konja preplašeno odskočila. Potegnil je meč in švignil za Veharjem, ki ga je že čakal. Prijel je starega svobodnjaka za roko in ga hitro potegnil za seboj v lukov gozd ob cesti.

„Hitiva naprej. Ne maram umorov,“ mu je šepnil.

V gozdu sta obstala in pazno poslušala. Na cesti je bilo čuti šum in vzkliki, ki so se dolgo ponavljali:

„Jurij, ali si mrtev?“

„Ni mrtev, le pod rebri ima globoko rano.“

„Ubil ga nisem,“ je olajšano vzdihnil Rado in poslušal, pa besed ni mogel razločiti. Gotovo so ranjenca naložili na konja, ker se je čulo počasno topotanje kopit, ki se je vedno bolj oddaljevalo.

„Odsli so. Pojdiva zdaj,“ je ukazal Rado in vtaknil meč nazaj za pas.

Martin je od strahu komaj dihaj in se je v strahu prijemal Radota za plašč. Ves preplašen je mlo prosil:

„Pojdiva nazaj domov.“

„Kam? Zadaš jo biriči. Morava do Primoža.“

Stari svobodnjak je počasi lezel iz grabna in je sledil ognjevitemu mladeniču. Oba sta se oprezno ozirala, če ni morda še kje nastavljen past, v katero bi se mogla ujeti.

„Varna sva,“ je rekel Rado in svobodno zadihal. „Pozno je, hiteti morava, ker so gotovo že v skrbeh za naju.“

Hitro sta ju ubrala proti Bohinjski Bistrici, kjer je v hiši fužnarja Primoža Lavrenčiča gorela luč. Nihče ju ni ustavil, nevirvano sta stopila v hišo med zbrane upornike.

„Bog vam daj dobro srečo, možje!“ sta pozdravila.

„Bog jo daj tudi vama. Dolgo vaju že pričakujemo,“ so odgovarjali.

Rado se je naslonil na steno in trdo gledal po hiši. Vsi so strmeli vanj in molčali, dokler ni počasi in resno povedal svoje misli.

„Veseli sem upornikov, kakršni ste vi. Kdo straži pred vrati?“

V zadregi so se gledali, odgovoril ni nihče. In vendar so bili to skoro sami osiveli možje. Molčali so pred mladeničem, ker so vedeli da je z močjo in razumom visoko nad njimi.

HALO! GLAVNI DOBITEK HALO!

zadene vsak kóor kupi moško obleko v manufakturni trgovini

LOGAR & KALAN
Iast. Srečko Vidmar Kranj**1000** najmodernejših angleških, čeških in domačih kamgarov ter športnih štofov za moške obleke v zalogi.

Vsemu blagu so cene 15% nižje!

Prepričajte se!

Prepričajte se!

reč preveč posuta z gramozom. On seveda ni direktno grajal vaški odbor, ki je to izvršil, ampak občinsko upravo. Da je vedel, da je za tako stanje potov kriv vaški odbor, morda ne bi delal teh očitkov. Predsednik vaškega odbora je g. Kerč.

Mestna občina je sklenila z tovarno Standart pogodbo, s katero je dogovorjeno, da bo mestni škropilni avto sedaj zajemal vodo pri hidrocentrali mesto iz savske struge, kar je bilo precej nerodno z ozirom na slabo pot, še bolj pa radi broda, po katerem je moral avto voziti.

Ustanovni občni zbor ZSD. V nedeljo dne 27. marca ob 9. uri dopoldne se vrši ustanovni občni zbor Zveze združenih delavcev v Kranju in sicer v Ljudskem domu.

Govorila bosta — zastopnik centrale tovariš Firih Milko iz Ljubljane: Kaj je strokovna organizacija in dr. Robič Pavel iz Smartnega pri Kranju: Papeževa okrožnica in mi.

Vljudno vabimo vse naše somišljenike, katoliške delavce in delavke, da se tega našega občnega zbora v obilnem številu udeležijo.

Pripravljalni odbor.

Vsak eleganten gospod in dober sjanko, nosi klobuk znamke H in K. Čitajte današnji oglas.

Preizkušnja novega mostu čez Kokro. 30 m visoki oder, ki je dosedaj držal novi leseni most, so v zadnjih dneh odstranili in novi most še visi zgolj na močnem lesenem loku. Od četrta jutraj se vrši na tem novem lesenem mostu obtežilna preizkušnja pod vodstvom g. univ. prof. dr. inž. Kralja. Preizkušnjo izvršuje univ. asistent inž. Jezeršek ob prisotnosti projekta g. prof. inž. Dimnika, gradbenega nadzornika g. inž. kandidata Stariča in stavbnega podjetnika g. Karla Kavke. Obtežba se vrši na ta način, da bo obremenjena najprej ena polovica, nato še druga polovica mostu, oziroma cel most, nazadnje pa še srednji del in sicer se vrši z gramozom, katerega bodo navozili nad 100.000 kg. Komisija se vrši s posebnimi instrumenti, ki kažejo premikanje do 1/100 mm natančno.

PRIMSKOVO

Tekom zime in v zgodnji spomladi smo imeli po naših cestah veliko blata, pa tudi v Kranju jim ga ni manjkalo. Zdaj smo pa prišli v novo dobo, v dobo prahu. Kranj je toliko na boljšem, da ima svoj škropilni avto, ki je pa prav za prav tudi naš, saj smo velika občina, naš škropilni avto pa pride samo do Sulcerjeve trgovine, potem se pa obrne, vendar je pa največ prahu ravno po cesti skozi vas. Naj bi torej naša občinska uprava poskrbela, da bo naš avto škropil tudi po naši cesti, da nas prah ne zaduši...

SMARTIN PRI KRANJU

Prosvetno društvo vprizori v nedeljo 27. III. ob 3. uri popoldne, 3. IV. ob 7. uri zvečer ter v nedeljo 10. IV. ob 3. uri popoldne v dvorani Smartinskega doma Finžgarjev „Pasijon“. Ker vlada veliko zanimanje za predstavo, prosimo, da si pravočasno preskrbite vstopnice. Odbor.

Namesto venca na krsto pokojne gospe An-Antonije Knific roj. Rozman, je darovala ga. Marija Benedik tukajšnjemu dobrodelnemu društvu 50 din. Bog povrni!

Igra „Žena s srcem“ se na praznik, dne 25. t. m. zaradi nenadnih zaprek ne ponovi.

SENČUR

Tukajšnji deklški krožek, ki pod vodstvom gđe. Kunaverjeve zelo agilno deluje, priredi v nedeljo, dne 27. t. m. ob treh popoldne v Senčurju in sicer v Prosvetnem domu, v proslavo materinskega dne gledališko predstavo „Sirotica Jerica“. Igra ima mnogo petja in naravnost očarljive prizore, v katerih nastopajo z rajanjem vile, angeleci in palčki. Kako ljubko je opevana materinska ljubezen! Pričakuje in obeta se velika udeležba! Saj se vsakdo rad razveseli ob spominih na tiste lepe čase, ko ga je ljubaj mamica zibala, pestovala!

HRASTJE

Naše Prosvetno društvo vprizori v nedeljo, 27. marca ob 3. uri popoldne v tukajšnjem domu prekrasno Meškovo dramo „Mati“, v kateri je z vso resničnostjo podana veličina materinske ljubezni in njene žrtve. To delo je plod dolgotrajnega in napornega dela članov našega društva. S to dramo hočemo doseči v višek v letošnji igralski sezoni. Ob začetku igre zapoje naš moški pevski zbor 4 svoje najboljše pesmi. Komur je za resnično srčno kulturo, si bo to našo prireditev ogledal. Cene običajne. — Vabi Odbor.

ŠKOFJA LOKA

Prebivalstvo okolice Škofje Loke in Medvod opozarjamo na odlok sreskega načelstva Škofje Loka, glasom katerega bo na banovinski cesti Škofja Loka - Sora - Medvode prekinjen promet za vsa vozila preko mostu v Puštalu radi končne dograditve mostu in ureditve cestišča in sicer v času od 28. marca do vključno 23. aprila t. l.

Za lahka vozila se bo v tem času vršil promet po občinski cesti Škofja Loka - Plevna - Saha, preko mostu na Suhu, težka tovorna vozila, namenjena iz Medvod v Škofjo Loko ali obratno, pa bodo uporabljala cesto Saha - Jeperca in državno cesto št. 2 proti Medvodam.

Karlovska ulica dobi lepše lice. V zadnjih letih gre olepševanje naših ulic prav lepo naprej. Ene najbolj potrebnih ulic je gotovo Karlovska. Vsa je v klancih, na nekaterih krajih silno ozka, drugod pa zopet širša. Ze lani se je začelo z delom in sicer z regulacijo klanca ob „lepem znamenju“. Letos pa je na vrsti vrtni zid ob vrtu g. prof. Sušnika. Na tem mestu je ulica silno ozka, tako da promet z vozili sploh ni bil mogoč, če se je pozimi vsul sneg s streh. Občina je uvidela tu nujno potrebo. Delavci so že začeli podirati zid, sproli pa grade lepo, lično novo ograjo, ki bo dovoljevala prav precejšnja razširitev ceste. Tako bo tudi ta del mesta dobil lepše lice.

Pokopališko ceste valjajo. Ena najbolj potrebnih cest, ki je kričala po ureditvi, je bila gotovo Pokopališka cesta. Ne toliko zaradi drapanosti, kakor zaradi njene oblike. Saj je bila ta cesta v svojem spodnjem koncu že kolikor toliko urejena. Njena širina je bila enaka sedanji. Del ceste od šolske ograje do pokopališča pa je bil še neurejen, precej ožji kakor spodnji, ter je sploh klical po enotni ureditvi cele ceste. Ljasko jesen so že pričeli z delom za razširjenje zgornjega dela. Napravili so na obeh straneh v širini spodnjega nizka podporna zidova do višine sedanjega cestišča. Na ta način so cesto precej dvignili. Sedaj spomladi pa so cesto nasuli z gramozom in peskom ter jo valjajo s težkim cestnim va-

„Tončka, zakaj ne pazite bolj pri pranju, glejte, kako se raztrga perilo!“
„Gospa, stara sem postala ob delu... ker kupujete slabo milo...“
Terpentino milo Zlatorog je komaj dražje, toda koliko izdatnejše! Njegova gosta bela pena pere pri zanesljivo in perilo traja na leta. Lepo duhti, mehko voljno je... čisto belo.“

TERPENTINOVO MILO
Zlatorog

Pokal je že razstavljen v izložbi g. Rangusa, zlatarja v Kranju.

Fantje, z veseljem na delo!

Predsedstva,

Kmetijstvo

Kot kmetijski poročevalec pri načelniku Kmečke zveze za Slovenijo.

I.
Kdor prvič in le bežno prihaja k voditelja slovenskih kmetovalcev, načelniku Kmečke zveze za Slovenijo, k Brodarju Janezu v Hrastju, se nehoče vprašuje, kako zmore vse v ogorne delo pri kulturnih, stanovskih in gospodarskih organizacijah in vse praktično delo na svoji veliki kmetiji, sestavljeni iz dveh celih gruntov.

Srečavaš ga vedno do skrajnosti zaposlenega vedno v modrem predpasniku in v zavijanih rokavih, vedno vedrega obraza ali se pji, ali pri živini ali pa v mlinu in vsled njegove prevelike zaposlenosti se ga komaj upa ogovoriti. In tako prihajaš, sam pri sebi včasih do zaključka, da mu mora biti delo pri Kmečki zvezi, pri številnih stanovskih in strokovnih organizacijah, pri predavanjih med ljudstvom v vsej Sloveniji glavno in da mora biti sedaj vsled pomanjkanja časa kmetija le drugovrstne važnosti.

*

Ob večerni uri, ko zavonja čisto in ubrano Angelus v bližnji cerkvi, v tihem odmoru (katerega si Brodar tako zelo redko privoščil), šele spoznaš, da je Brodarju še danes kmetija in kmetovanje glavno, da je Brodar še danes s vsem srcem in v prvi vrsti pri svoji živini, pri svojih njivah in v sadovnjaku. In spoznaš tudi, da mu voditeljsko mesto ni bilo povprečno samo ali predvsem radi njegove umske sposobnosti da ga je vsled nekdanjega prvega vzornega kmetovanja in vsled pionirskih, za vso Gorenjsko in Slovenijo vzglednih zboljšav na svojem posestvu nekoč ljudstvo samo od sebe izbralo za poslanca in pozneje za voditelja.

Ni bil on torej prvo stanovsko-politični, marveč je bil najprej gospodarsko-strokovni voditelj kmeta v svojem domačem okraju na Gorenjskem. In ker zna gorenjski kmet ceniti predvsem praktične uspehe, kateri so očitvidni na gruntu, je ljudstvo Brodarja svojačasno izvolilo za svojega voditelja, ki bo znal težnje in potrebe kmeta tudi na merodajnih mestih tako uveljaviti, kakor na svoji kmetiji in v domači vasi.

In v spomin so mi začela prihajati stremljenja za povzdigo kmetijstva pred 15. in 20. leti, ko še ni bilo nikjer v slovenskih kmetijah posebnih zboljšav. Celu urejena gnojnišča z gnojničnimi jamami so bila velika redkost. Ko so takrat prihajale skupine kmetovalcev iz Dolenjske in Stajerske (tudi sam sem bil med njimi) proučevati napredno gorenjsko kmetijstvo, so se skupine, prišedši v Kranj, zglasile najpreje pri Brodarju v Hrastju, da si ogledajo vzorne hleve, vzorna gnojnišča in vzorne travnike.

II.

„Clejte, sinoči sem do 9. ure zvečer živino snažil in sem celo vrsto krav na desni strani hleva očistil. Zato se vam je zdela ta vrsta, ko

KOLESARJI!

Za Vaše kole proizvajamo notranjo in zunanjo gumo. Proizvajamo jo iz Korda, iz istega materiala kot proizvajamo avtomobilsko gumo.

ZA NAŠO GUMO VAM JAMČIMO!

Pridite v naše prodajalne, oglejte jo, prepričajte se!

Rata

na akademiji: Dobro voljo imamo, da hočemo ostati vedno in povsod veseli, korajžni, značajni in odločni katoliški slovenski fantje. Po tej poti naprej! Bodočnost je vašal — Na akademiji je spretno in lepo igrala domača godba pod vodstvom g. organista.

Občni zbor krajevne organizacije Kmečke zveze bo v nedeljo 27. marca ob 3. uri popoldne v mali dvorani Ljudskega doma. Kmetje, pokažimo svojo stanovsko zavest s številno udeležbo.

PREDDVOR

Naša gasilska četa je sedaj uresničila svojo željo ter je od g. Križnar Jožefa, mesarja, odkupila 2400 m² sveta in sicer na „Pungratu“, kjer bo takoj začela z gradnjo novega gasilskega doma. Predvidoma bo blagoslovitev temeljnega kamna že 29. junija. Ta dan bo tudi proslava 40 letnice obstoja naše čete, združena z župnim izletom kranjske gasilske župe. Našim vrlim gasilcem želimo pri njihovem človekoljubnem delu še mnogo uspeha, ni vaščani pa jih bomo v njihovem stremljenju vedno podpirali, saj so ravno nam vedno v pomoč.

VOGLJE

Minuli teden smo obhajali obletnico smrti č. g. Fr. Rajčevića. Njegov grob krasi spomenik, na katerem se blesti v zlatih črkah napisano tudi siedeče: „Srce njegovo in roké ljubezni bile so polné... vsa večnost bude mu vesela.“

Da, bil je dober, radodaren gospod, le žal da so Vogljani in Vokljani tako hitro pozabili na dobrote rajnega gospoda!

Spomenik so napravili iz njegove skromne zapuščine, le 2 Vogljana sta darovala za spomenik! Počivajte v miru, blagi Gospod!

V nedeljo je priredil cerkveni pevski zbor koncert v Senčurju. Kar dobro so se postavili naši pevci posebno so bili na višku ženski glasovi.

Ijarjem. Cesta sicer ne služi toliko voznemu prometu, ker po nji smejo voziti le tisti, ki imajo ob njej parcele ali za potrebe pokopališča, vendar je velike važnosti že v tujsko-prometnem oziru, posebno pa še kot edina primerna zveza med mestom in velikim delom Novega pred. z vojašnico vred. Sedaj, ko bo cesta res vzorno urejena, široka 7 m in je tudi poneti modernu razsvetljeno, bo gotovo najlepša promenadna cesta pri nas.

Obrekovalci pozor! Primorani smo opozoriti vse tiste, ki raznašajo razne lažjive vesti o najbolj nedotakljivih osebah v našem mestu. Naj prenehajo z obrekovanjem, ker bomo sicer prisiljeni objaviti njihova imena ter jim tako dati možnost in priliko, da na sodišču prejmejo plačilo za grehe svojega jezika.

Knjige, mape, bloke, albume, odjemalne knjižice, kaširanje slik in zemljevidov, itd. izvršuje po izredno ugodnih cenah

Knjigoveznica
TISKOVNEGA DRUŠTVA
V KRANJU
(za farno cerkvijo)

Vsa dela se izdelujejo elegantno, trpežno in ceneno.
Javne knjižnice imajo popust!

O. F. O.
K R A N J

Odškovne tekme so se že pričele. Ponokod kažejo razveseljive uspehe. Odsek, ki bo prejel pri tekmah največ točk, ki dobi lep prehodni pokal Kranjskega Okrožja.

III. nagradno tekmovalje se bo pričelo prihodnji teden, na kar opozarjamo vse cenjene bralce.

UPRAVA

Velikonočna prodaja

NOVE CENE:

Klobuki po Din
19-, 23-, 38-, 58- itd.

Moške nogavice po Din
2-50, 5-50, 7-, 9- itd.

Otroške nogavice
kratke, letne od Din 1-
dolge od Din 2- dalje

Damske nogavice:
Kratke letne po Din
2-, 3-, 5-, 6-, 7-, 9-,

dolge navadne po Din
5-, 6-, 8-, 10-, itd.

flor nogavice po Din
9-, 12-, 14-, itd.

Svilene dam. nog. svetle
barve po Din
8-, 10-, 13-, 19-, 24-.

Kombineže
od Din 25- dalje

Hlačke
od Din 13- dalje

Kravate po Din
5-, 7-, 9-.

(Ravnokar prispela ogromna pošiljka za Veliko noč!)

Svilene srajce, maje,
perilo, kape itd.

Hinko

Kranj

pri farni cerkvi
Oglejte si naše izložbe in cene!

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0 50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKŠ, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Proda se več čebelnih panjev A. Z. z verando. Istotam se proda točilo za med. Udir, Gorenja Sava št. 8.

Vajenca-ko za brivsko obrt sprejemem takoj. Anton Halner, brivec, Stražišče.

Hlapca mlajšega in treznega sprejemem takoj. Ručigaj, Prmskovo.

Takoj se ugodno proda lepa oprava za trgovino. Naslov v upravi.

Pekovskega pomočnika mlajšega, vajenega kranjske okolice sprejemem takoj. Naslov v upravi.

Ugodno se proda OM - šestsedežni, odprt, brezhibno stanje, popolnoma renoviran, poraba 12 litrov, 6 skoro novih pnevmatik, prikladen za avtotaksi. Ponudbe pod „ugodna prilika“ na upravo lista.

Dobro ohranjeno, skoro novo moško sobo - spalnico iz lepe orehovine poceni prodam. Naslov v upravi.

Rabim močnega delavca oziroma fanta za vsa dela. Mizarstvo Pollak, Kranj.

V najem se odda njiva, last rožnvenške cerkve v Kranju. Zglasiti se je v župnišču.

Zgubil sem „auspuf“ pri motorju od Frančiškovega do Beksela. Najditelj naj ga vrne proti nagradi. Janko Perčič, Rupa 30.

Dame pozori

KLOBUKE IN SLAMNIKE

zadnje novosti ter vsa popravila dobite najceneje v novo otvorjenem

salonu

„MIA“

K R A N J, Mestni trg 17./I.

Izredna prilika!

Lepa domačija

v Lescah ob državni cesti v bližini postaje se ugodno proda. K domačiji spadajo najboljše njive, od katerih je mnogo stavbnih parcel, poslopje je v dobrem stanju, v hiši voda in elektrika.

Vsa pojasnila daje g. Lovro Rebolj, Kranj

Kmetovalci!

Vabim Vas, da si pred nakupom brezobvezno ogledate pri meni semena:

Pesa Eckendorfer rumena — črna detelja — čista grahorica — oves Zlati dež — čebulček — in vsa vrtna semena.

Drago Fuchs

preje J. & A. Majdič
(poleg gimnazije)

Počakajte z nakupom!!!

NA NOVO - še pred Veliko nočjo - **se odpre trgovina s čevlji** najboljših znamk.

Ročno delo — krasni modeli — nizke cenel

Priporoča se

VLADO KRANJC, KRANJ, Mestni trg 13

(vis-a-vis občine).

sva bila v hlevu, lepša kakor vrsta na levi. To bom pa osnažil jutri zjutraj, predno grem v Ljubljano," pripoveduje Brodar.

In pripoveduje dalje, kako je bilo, ko je za časa nekdanje kranjske deželne vlade pred 30. ali 35. leti prvi tlakoval hlev, uredil gnojlišče in gnojnično jamo, kako so se mu prvo leto posmehovali bližnji in daljnji sosedje, kako vendar so začeli sosedje postajati pozorni in kako so ga počasi drug za drugim začeli posnemati, čim so videli pri njem vsepovsod gospodarske uspehe.

S pomočjo gnojnice in umetnih gnojil je najprej začel zboljševati travnike. Na zemljiščih, na katerih je rasel doslej le trdošteljni divji koren, katerega je bilo komaj s sekuro posekati, na zemljiščih, kjer so poprej le enkrat kosili, so zdaj začeli polagoma kositi trikrat in pridelovati zlahno tečno krmo. In od 17 glav živine, kolikor je bilo popreje največ mogoče rediti na kmetiji, se je sedaj število govedi v njegovem hlevu dvignilo na 36.

Posebne pionirske zboljšave je izvedel Brodar tudi v poljedelstvu, od prehoda oranja na stroje, do uvedbe prvih sejalnih strojev in zboljšanih vrst žita in krompirja. Upoštevati je vendar, da je Brodar prevzel posestvo v dolgovi in da je vse navedene zboljšave že izvršil, ko še ni bil poslanec, ne banski svetnik, ne voditelj kmet. stanovskega gibanja in da njegovo gospodarstvo vsled navedene javne zaposlitve le trpi.

Danes, vsled obilnega javnega dela ne more on tako slediti vsem modernim tehničnim pridobitvam kmetijstva kakor bi rad in vsled prepogoste odsotnosti šestokrat trpi tudi delo v kmetiji ter Brodar priznava, da ga to včasih zelo boli. Vendar si je še vseeno že pred leti med prvimi v kranjskem okraju omislil silos, še vedno sam v svojem hlevu izvaja praktično selekcijo živine in praktično - nazorno vam bo v svojem hlevu pokazal, kako se vodenjuje dobra molznost in oblike kake krave na zarod telice in mlajše molznice, kake uspehe ima z merjasci in s starimi preiskušeni svinjami-plemenicami z do 10. gnežda.

Foto JUG, - Kranj

Sporočam Vam, da lahko naročite še vedno slike od plošč, ki so bile tudi posnete v prejšnjem ateljeju.

V i n a

iz Centralne vinarne v Ljubljani, Franškopanska ulica 11, bodo zadovoljila Vaše pivce najbolj!

In še vedno je Brodar ves mladeniški saj je star šele komaj dobrih 50 let! Še ves vnet za napredek na Gorenjskem z ozirom na nastopajočo industrializacijo, na silno pomanjkanje delavcev. „Še več strojev in umetnih pašnikov nam bo treba,“ pravi. „Pa tudi pridelovanje žita bo pri nas čim bolj omejit (ker je to nerentabilno) in posvetiti bo čim večjo pažnjo pridelovanju dobre krme za molzne krave; vrtnarskim rastlinam, fižolu, krompirju itd.“ Končno priznava, da bi z veseljem sprejel v kmetijski produkciji poskus še širše zadržne socializacije in s tem pokaže, da kmetuje predvsem radi kmetovanja samega, iz prirojene ljubezni in veselja do dela, do ustvarjanja.

Ob nadaljnjem razgovoru o specifično slovenskih socialnih in kulturnih problemih vendar pokaže globino in vsestranost misli ter načrtov, da mu je komaj mogoče slediti in da že pozablja, da ti sedi nasproti kmet, ne pa kak doktor prava ali poklicni sociolog.

III.

„Tako, sedaj pa greva vsak na svojo stran: Vi domov, jaz pa v mlin, da še zadosti nameram za družino in živino za jutri, ko grem v Ljubljano“ pristavi še Brodar, načelnik Kmečke zveze za Slovenijo in voditelj slovenskih kmetovalcev ob najinem razhodu, ko je udarjala ura že 8 zvečer. Wernig.

1888

1938

VELIKA JUBILEJNA PRODAJA
MANUFAKTURNE IN MODNE TRGOVINE

PRI „BAJŽELNU“

NA ROŽNVENSKEM KLANCU V KRANJU

Ob priliki 50 letnice ustanovitve tvrdke, bomo v jubilejnem letu 1938 od 20. marca dalje prodajali vse manufakturno in modno blago po zelo nizkih cenah, ter Vam nudili na naše že itak nizke cene še

10% popusta

IZKORISTITE REDKO PRILIKO IN NAŠE
JUBILEJNE CENE V LETU 1938

Preskrbite si za Vel. noč

Ure, zlatino,
primerna darila,
očala, peresa
in vsa popravila

Kje? pri Kje?

B. RANGUS
zlatar in sodni cenilec v Kranju

